

ærede Rigsdagsmand, som nogen Anden her i Salen, vil erklære, at han vil gjøre en saadan Grundsaetning til en staedig Regel for sin Stemmegivning, thi, gjorde han det, troer jeg, at han meget ofte vilde tage feil. Det er en Regel, som man paa ingen Maade saaledes kan opstille som almindelig; det lader sig ikke gjøre. Der har været mange vigtige Spørgsmaal, med Hensyn til hvilke den ærede Rigsdagsmand netop har været en af dem, som have stemt af for at modsaet denne Regel, og han har vistnok gjort ret, naar han dengang troede, at det var urigtigt at gaae den Bet. Ministeriet vilde, men han maa saa heller ikke komme og anføre denne Regel som en almindelig Saetning, der skal have sin Gyldighed i al sin Almindelighed, naar der endelig kommer en Sag for, hvor han vil gaae med Ministeriet. Den ærede Rigsdagsmand bemærkede ogsaa som en af de Grunde, hvorfor han tiltraadte at oprette dette Embede, at man dog maatte ønske at faae en almindelig Reform af hele dette Forhold og ikke saaledes gaae stykkevis frem, men derved var han nu saa uheldig, at han kom til at tale mod den ærede Cultusminister. Den ærede Cultusminister har nemlig anført, da man talte om, at en saadan Reform vilde blive stude langt ud, at den kunde stykkevis modnes — jeg vil ikke sige, den ærede Minister brugte Ordet „stykkevis“, det maa jeg forvare mig imod, da jeg veed den ærede Minister lægger særdeles megen Vægt paa Ordene, — men det var Meningen, at han tænkte sig, at efterhaanden, som visse Brancher af denne Sag kunde komme til Modenhed, saa kunde de ogsaa komme frem som Love her. Derved falder altsaa den Grund, som den ærede Rigsdagsmand fra Hjerding (H. Hage) har anført til Forsvar for Forslaget. Jeg er overmaade enig med den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 5te Valgkreds (Frølund) i Alt, hvad han yttrede som almindelige Saetninger; men jeg er ikke enig med ham i, at det er rigtigt at anvende disse almindelige Saetninger ved denne Leilighed; thi det er blevet, at det Tryk, der for Diebliffet hviler paa Lærestanden igjennem Geistligheden, bliver uforandret ved denne Embedsmands Ansættelse, da der ikke i Forslaget stilles Udset til nogen-

sommelst Forandring, der skulde bevirke en Lettelse i Trykket fra Geistlighedens Side paa Lærestanden; og med Hensyn til det, at bemeldte Embedsmand skulde resolvere særligt og derigjennem, ved den Afgjørelse, der er lagt i Ministerens Hænder, virke hen til, at Sagerne blive afgjorte i bedre Retning, da er der allerede gjort tilstrækkeligt opmærksom paa, at disse Erklæringer, der altid maae blive indhentede, navnlig af Provsten som Medlem af Directionen, ere hemmelige, og som Ingen, der maatte kjende Forholdene bedre, maa blive bekendt med. Nu kan jeg godt forstaae, at en Directeur kunde reise i saamange Aar omkring i Landet, at han kunde see nogle af de Urimeligheder, der findes i disse Erklæringer; men jeg troer nok ogsaa, at der dertil maatte fordes en lang Række af Aar, forinden man kunde komme saa vidt, at han kom til at kjende de locale Forhold saa aldeles nøie paa de forskjellige Steder i Landet. Saalænge det hemmelige Erklæringsvæsen vedbliver, troer jeg ikke, at en Directeurs Virksomhed i denne Retning vil kunne virke bedre til Gavn, end at den ærede Minister vil kunne udføre det ligesaa godt selv. Den samme ærede Rigsdagsmand, nemlig Rigsdagsmanden for Sorø Amts 5te Valgkreds (Frølund), udtalte, at han indsaae nok, at Directorens Tid ikke vilde være tilstrækkelig til saaledes at reise omkring; men han meente, at Folk kunde komme til Directeuren og tale med ham; men det er netop fremhævet i Ministerens Forslag. Ministeren siger selv, at han skal anstille personlige Jagttagelser og locale Undersøgelser; men dem kan han sandelig ikke anstille ved at sidde hjemme i sin egen Stue, og derfor maa han reise ud, for at anstille Undersøgelser.

Efter hvad der fra forskjellige Sider er yttret og efter hvad jeg saaledes nu selv har yttret, skal jeg ikke tale videre om denne Sag, men blot yttre, at jeg maa vedblive den Betragtning deraf, som jeg fremstillede, da jeg første Gang idag havde Ordet.

Kirke- og Underviisningsministeren: Jeg maatte maaskee bemærke med Hensyn til en af de sidste Ytringer af den ærede Rigsdagsmand, der nu havde Ordet, at han,